

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W www.sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 8. juni 2010
Enhed: Center for primær
sundhed
Sagsbeh.: SUMSMJ
Sags nr.: 1003335
Dok nr.: 241224

Folketingets Sundhedsudvalg har den 6. maj 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 542 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed endeligt besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Marie Geisler Andersen (RV).

Spørgsmål nr. 542:

"Kan ministeren oplyse hvor stor en del af patienterne i henholdsvis almen- og retspsykiatrien der udover deres psykiske lidelse også har et misbrug (dobbeldiagnosepatienter)?"

Svar:

Jeg har til brug for min besvarelse af spørgsmålet bedt om et bidrag fra Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at stofmisbrugere og alkoholmisbrugere har en høj psykisk sygelighed, og at psykisk syge patienter i betydeligt omfang misbruger forskellige rusmidler.

Sundhedsstyrelsen monitorerer antallet af personer med en diagnose relateret til stofmisbrug indlagt på psykiatriske afdelinger. I henhold til Sundhedsstyrelsens årsrapport om narkotikasituationen i Danmark fra 2009¹ blev der i 2008 indlagt 4.954 personer på psykiatriske afdelinger med hoved- eller bidiagnose (dobbeldiagnose) relateret til misbrug af rusmidler (opioider, cannabis, sedativa/hypnotika, kokain, hallucinogener, opløsningsmidler samt blandingsmisbrug). Således blev i 2008 indlagt 1.536 personer på psykiatriske afdelinger med hoveddiagnose alene relateret til misbrug af rusmidler og 3.428 personer med bidiagnose alene relateret til misbrug af rusmidler. Der er tale om en stigende tendens sammenlignet med tallene for 2007, hvor 4.119 personer blev indlagt på psykiatriske afdelinger med hoved- eller bidiagnose relateret til misbrug af rusmidler. Det skal bemærkes, at ovenstående data ikke omfatter alkoholrelaterede indlæggelser.

Over de seneste 10 år har personer med hoveddiagnose i relation til "blandingsmisbrug" (samtidigt misbrug af flere psykoaktive stoffer) udgjort den største gruppe blandt patienter med misbrug. Næst hyppigst ses personer med cannabismisbrug som hoveddiagnose, som i 2008 omfattede 25 % af personer i psykiatrisk behandling med en hoveddiagnose relateret til misbrug af rusmidler. I samme periode har andelen af personer med opioidmisbrug som hoveddiagnose (misbrug af heroin, metadon og lignende) været svagt faldende, dog med tendens til stagnation de seneste år.

¹ Sundhedsstyrelsen. Narkotikasituationen 2009. Årsrapport til det europæiske overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug, EMCDDA

Antallet af indlæggelser med blandingsmisbrug som bidiagnose er betydeligt og udgør ca. 1/3 af det samlede antal indlæggelser med en bidiagnose relateret til rusmidler.

Det kan bemærkes, at antallet af personer med cannabis-misbrug som bidiagnose er næsten tredoblet i de seneste 10 år. Gruppen omfattede 566 personer i 1999 og 1.507 personer i 2008. Især ses en kraftig stigning af de cannabisrelaterede bidiagnoser fra 2007 til 2008, hvor der er tale om en stigning på 40 %. Det kan ikke vurderes om stigningen gennem årene delvis kan skyldes en ændret diagnosepraksis med hyppigere angivelser af bidiagnosen pga. øget opmærksomhed over for problemet.

Der ses ligeledes en jævn stigning i antallet af personer, der blev indlagt med bidiagnoser relateret til misbrug af kokain og andre centralstimulerende stoffer, om end antallet er væsentlig lavere end for cannabismisbrug.

Antallet af alkoholrelaterede kontakter til psykiatriske afdelinger (indlæggelser inkl. skadestue eller ambulante besøg), hvor der ved udskrivelsen er registreret en aktions (hoved)- eller bidiagnose, hvor alkohol indgår direkte, var i 2008 i alt 44.053 i henhold til Sundhedsstyrelsens rapport om tal på alkohol i kommunerne². I denne opgørelse gøres opmærksom på, at man ikke umiddelbart kan sammenligne med de tidligere opgørelser fra Sundhedsstyrelsen, da de anvendte diagnosekoder ikke er helt identiske. Nærværende opgørelse er udelukkende baseret på de diagnosekoder, hvor alkohol fremgår af diagnosekoden

Det kan generelt oplyses, at misbrug både vedligeholder og forværrer en psykotisk grundlidelse. Opgørelser tyder på, at ca. 50 % af skizofrene patienter har en misbrugsproblematik.

Endeligt kan det oplyses, at antallet af retspsykiatriske patienter har været konstant stigende i en årrække, og i denne gruppe er antallet af patienter med misbrugsproblematik meget høj. En nyere opgørelse fra retspsykiatrisk afdeling på Psykiatrisk Center Skt. Hans finder f. eks., at 70-80 % af de retspsykiatriske patienter har en misbrugsproblematik.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Sine Mutanu Jungersted

² Sundhedsstyrelsen 2010: Tal på Alkohol i Kommunerne. Web-publication www.sst.dk